

T.C. TOPRAK MAHSULLERİ OFİSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Uzun Vadeli Ulusal Kredi Derecelendirme Notu: **TR AAA**

Kısa Vadeli Ulusal Kredi Derecelendirme Notu: **TR A1**

Görünüm: **Durağan**

İstanbul, 12.10.2023- T.C. Toprak Mahsulleri Ofisi'nin (TMO veya Kuruluş) Uzun Vadeli Ulusal Kredi Derecelendirme Notu TR AAA ve Kısa Vadeli Ulusal Kredi Derecelendirme Notu TR A1 olarak teyit edilmiştir. TMO'nun, merkezi hükümetin icraatının ayrılmaz bir parçası ve stratejik öneme haiz bir kuruluş olması ve Hazine'nin desteğinin tam olması bu notları desteklemektedir. Mevcut performansını koruyacağına ilişkin beklentimiz doğrultusunda görünüm durağan olarak belirlenmiştir.

Piyasa Düzenleyici Bir Kamu Kurumu: TMO, 24 Haziran 1938 tarihli 3491 sayılı Kanun ile hububat fiyatlarının üreticiler yönünden normalin altına düşmesini önlemek için Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit edilecek yerlerde ve tayin edilecek fiyatlarla buğday satın almak ve bu suretle piyasayı korumak, tanzim etmek ve stok bulundurmak amacıyla İktisadi Devlet Teşekkülü olarak kurulmuştur. TMO tümüyle T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'na (Hazine) ait Ana Statüsü 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın ilgili kuruluşudur. Daha sonra yapılan değişikliklerle diğer hububat ve bakliyat ile afyon alım ve satımı da faaliyet alanına dahil edilmiştir. Son yıllarda bu ürünlere kabuklu fındık ve kuru üzüm de eklenmiştir. TMO'nun iştigal konusu ürünlerle ilgili piyasalarda istikrarın sürdürülmesi, kapasitenin genişletilmesi, gelişen teknolojinin etkin şekilde kullanılması, altyapının iyileştirilmesi ve haşhaş faaliyetlerindeki karlılık ve verimliliğin artırılması gibi amaçları bulunmaktadır. Alım satım fiyatları piyasalarda hem üreticileri hem de tüketicileri koruyacak şekilde, çok özel durumlar hariç, üretim tüketim miktarları (arz talep oluşumu), mevsimsel dalgalanmalar ve dünya fiyatları dikkate alınarak belirlenmektedir.

Güçlü Ortaklık Yapısı: TMO'nun %100 Hazine iştiraki olması nedeniyle, ulusal ölçekte ödeme gücü bakımından Hazine ile birebir eşleşecek şekilde değerlendirmeye tabi tutulmuştur. TMO merkezi hükümetin icraatının ayrılmaz bir parçası olarak tarım sektöründe piyasa yapıcı konumda olup, stratejik konuma sahip bir kuruluştur. Bununla birlikte TMO'nun faaliyet ortamı, Türkiye Cumhuriyeti devletinin maruz kaldığı ekonomik ve finansal risklerin (yüksek enflasyon, yüksek faiz, kur dalgalanmaları, ekonomideki yavaşlama ve yüksek cari açık gibi) etkisi altındadır.

Mali Analiz Özeti: TMO'nun satışları 2022 yılında enflasyonist ortamın da etkisiyle 3,3 kat artış göstererek 48,5 milyar TL'ye yükselmiştir. TMO piyasa yapıcı kuruluş olarak 2022 yılında 12,4 milyon ton alım ve 7,7 milyon ton satış yapmıştır. TMO'nun alımları bir önceki yıla göre 2,1 kat artış gösterirken, satışları sadece %30,5 artış göstermiştir. TMO'nun gıda güvenliğini sağlamak ve yurt içi piyasalardaki fiyatların istikrarının ve tüketicinin korunması amacıyla stoklarını artırdığı görülmüştür. 2022 yılında Kuruluşun aktifleri ise ürün fiyatlarındaki artış nedeniyle ağırlıklı olarak stok değerlerinin yükselmesinin etkisiyle 4,4 kat artarak, 60,6 milyar TL olmuştur. 2022 yılında yurt içi ve yurt dışı alımların finansmanı amacıyla yapılan borçlanma sonucu TMO'nun finansal borçlanması 7,2 kat artış göstermiştir. Finansal borçlanmaya paralel olarak artan finansman giderlerinin etkisiyle, TMO dönemi 1,3 milyar TL zarar ile kapatmıştır. TMO başta hububat olmak üzere, faaliyet alanlarındaki tarımsal ürünler açısından piyasa yapıcı kuruluş olarak üretici ve tüketiciyi koruyacak düzenleyici tedbirler almak amacıyla kurulduğundan kar amacı gütmemektedir. 2022 yılında

Kuruluş 2,55 milyar TL olan ödenmiş sermayesini 12,55 milyar TL'ye yükseltmiştir. TMO yüksek net işletme sermayesi ile faaliyet göstermektedir. 2022 yılında TMO'nun borçlanma yapısı kısa vadeli olmasına rağmen yüksek net işletme sermaye yapısı korunmuştur. Kuruluşun 2022 yılı net işletme sermayesi 15,9 milyar TL'dir.

TMO'nun Seçilmiş Finansal Göstergeleri (1000 TL)

	2018	2019	2020	2021	2022
Dönen Varlıklar	5.523.743	8.147.137	7.627.095	12.709.708	58.262.440
Stoklar	4.629.849	7.066.574	6.392.310	10.597.525	52.589.090
Duran Varlıklar	1.187.316	1.212.683	1.265.851	1.425.242	2.331.645
Aktif Toplamı	6.711.059	9.359.820	8.892.946	14.134.949	60.594.085
Aktiflerdeki büyüme (%)	10,5%	39,5%	-5,0%	58,9%	328,7%
Kısa Vadeli Yükümlülükler	1.088.414	3.317.673	2.325.037	6.895.908	42.392.496
Finansal Yükümlülükler	892.717	2.911.246	1.901.442	5.534.571	39.690.105
Uzun Vadeli Yükümlülükler	1.584.147	1.841.324	2.282.105	3.062.036	5.357.746
Alınan Sipariş Avansları	1.440.188	1.793.235	2.244.157	3.002.759	5.063.503
Toplam Özkaynaklar	4.038.498	4.200.822	4.285.805	4.177.006	12.843.842
Net Satışlar	4.736.971	8.921.305	12.491.891	14.713.217	48.517.692
Satışlardaki Büyüme (%)	-23,2%	88,3%	40,0%	17,8%	229,8%
EBITDA	82.085	70.239	157.551	96.837	1.436.478
Vergi Öncesi Kar / Zarar	124.073	141.574	76.739	-133.111	-1.619.186
Net Kar / Zarar	111.657	142.511	70.359	-74.157	-1.297.406
ROAA	1,7%	1,8%	0,8%	-0,6%	-3,5%
ROAE	2,8%	3,5%	1,7%	-1,8%	-15,2%
EBITDA Marjı (%)	1,7%	0,8%	1,3%	0,7%	3,0%
Kaldıraç Oranı (x)	0,66	1,23	1,07	2,38	3,72
Finansal Kaldıraç Oranı (x)	0,22	0,69	0,44	1,33	3,09
Özkaynak / Aktif (%)	60,2%	44,9%	48,2%	29,6%	21,2%

İstanbul Uluslararası Derecelendirme Hizmetleri A.Ş.

Esentepe Mah. Büyükdere Cad. Müselles Sok. Onur İş Merkezi No: ½ Şişli, İstanbul

Tel : 0212 272 01 44

www.turkrating.com